

## ULUG'BEK HAMDAMNING “SABO VA SAMANDAR” ROMANIDA MUHABBAT TASVIRI.

*Boynazarova Mashhura  
Urganch Ranch texnologiya  
universiteti Pedagogika va Filologiya  
fakulteti 2-kurs talabasi.*

**Annontatsiya.** Ulug'bek Hamdamning “Sabo va Samandar” romani insoniy muhabbatning yuksak qirralarini yorituvchi asarlardan biridir. Ushbu maqolada roman tarkibidagi muhabbat tasviri, uning badiiy ifodasi va ijtimoiy-ma'naviy ahamiyati tahlil qilinadi. Asarda Sabo va Samandarning chuqur va murakkab sevgisi tasvirlanib, muhabbatning sabr, fidoyilik va sinovlar orqali mukammallikka erishishi ko'rsatiladi. Shuningdek, roman poetikasi va adibning badiiy mahorati tahlil qilinib, muhabbatning jamiyat hayotidagi o'rni ochib beriladi. Ushbu maqola Ulug'bek Hamdam ijodining mazmunini chuqurroq tushunishga va “Sabo va Samandar” romanining badiiy jihatlarini anglashga yordam beradi.

**Kalit so‘zlar:** Ulug'bek Hamdam, “Sabo va Samandar”, muhabbat, sadoqat, insoniylik, hayotiy sinovlar, badiiy tasvir, sevgi falsafasi, poetik uslub, ma'naviyat, ijtimoiy qadriyatlar.

**Аннотация.** Роман Улугбека Хамдама «Сабо и Самандар» – одно из произведений, освещдающих высшие стороны человеческой любви. В данной статье анализируется образ любви в романе, его художественное выражение и социально-духовное значение. Пьеса изображает глубокую и сложную любовь между Сабо и Самандаром и показывает, как любовь можно усовершенствовать посредством терпения, жертвенности и испытаний. Также анализируется поэтика романа и художественное мастерство писателя, раскрывается место любви в жизни общества. Данная статья помогает углубить понимание содержания творчества Улугбека Хамдама и понять художественные аспекты романа «Сабо и Самандар».

**Ключевые слова:** Улугбек Хамдам, «Сабо и Самандар», любовь, верность, человечность, жизненные испытания, художественный образ, философия любви, поэтический стиль, духовность, социальные ценности.

### Kirish

O'zbek adabiyotida muhabbat mavzusi doimo muhim o'rin egallagan. Ulug'bek Hamdamning “Sabo va Samandar” romani ham insoniy tuyg'ular, muhabbat va hayotiy sinovlar haqida hikoya qiladi. Asar qahramonlari – Sabo va Samandar

o‘rtasidagi muhabbat shaxsiy kechinmalardan tashqariga chiqib, ma’naviy yuksaklik va insoniy barkamollik timsoliga aylanadi.

### **Asosiy qism**

#### **Muhabbatning badiiy talqini**

Ulug‘bek Hamdam muhabbatni nafaqat shaxsiy tuyg‘u, balki inson ruhiyatining ajralmas qismi sifatida tasvirlaydi. Sabo va Samandar sevgisi oddiy romantik munosabat emas, balki hayot falsafasi, insonning o‘zligini anglash yo‘lida kechadigan jarayondir. Asarda muhabbat insoniy fazilatlarni – sadoqat, ishonch, fidoyilikni namoyon qildi.

#### **Qahramonlar muhabbati va uning sinovlari**

Sabo va Samandar o‘rtasidagi munosabatlar bir maromda kechmaydi. Ularning muhabbati sinovlardan o‘tadi, qiyinchiliklar, tushunmovchiliklar va hayotning turli og‘irliklari ular uchun imtihonga aylanadi. Adib muhabbatni faqat quvonch emas, balki iztirob va kurash bilan uyg‘un holda tasvirlaydi. Chinakam sevgi esa faqat shu sinovlardan o‘tgandagina mustahkamlanadi.

Saboning kelajakdagi taqdirini muallif kitobxonga voqealar rivojida tush vositasida bayon qildi:

"Tush ko'radi. Tushida ulkan bir daryoning o‘rtasida oqib ketayotgan emish.... Buni qarangki, shundoq ikkala tomonida najot va'da etib turgan qirg'oqqa talpinmas, jonini qutqarishga harakat qilmas ekan. Negaki, qirg'oqlarning birida eri turganmish, boshqasida Samandar: qay tomonga borsa ham jonining sirtmoqda qolari tayin emish. Nega? Buni bilmasmish. Shuning uchun Sabo ulkan to'lqinlar bag'rida oqib ketaveribdi, ketaveribdi... Shu asno negadir Samandarning bir misrasi yodiga tushibdi: "Bu qanday jazodir, tushuntir, Xudo!" Hadeb o'sha tomonga qararmish-da, Samandarni ko'rib sevinarmish, tosharmish... Biroq alhol allaqayoqdan bola nidosi kelibdi. Alanglab, oila deb atalmish qirg'oqda qizi va o'g'lining ko'zlarida yosh bila mo'lтираб turganini ko'ribdi. Shunda Sabo hamma narsani, ikkala qirg'oqni ham unutibdi. Beixtiyor bolalariga qarab suzibdi. Quturgan to'lqinlar unga xalaqit berish o'rniga tanlagan qirg'og'i sari borishiga ko'maklashib yuboribdi. Hash-pash deguncha Sabo o'zini farzandlari quchog'ida ko'ribdi va orqasiga qayrilib, mung'ayib jon taslim qilayotgan ikkinchi sohil -malul Samandarga ko'zi tushibdi. Shunda u nima qilganini anglab yetibdi-yu, baqiribdi: Samandar!!!!" [1.255].

#### **Roman poetikasi va badiiy uslub**

Asar badiiy tasvir vositalariga boy bo‘lib, undagi muhabbat tasviri jonli va ta’sirchan. Adib poetik ifodalardan foydalangan holda sevgi holatlarini tasvirlaydi, qahramonlarning his-tuyg‘ularini chuqr aks ettiradi. Romandagi har bir suhbat, har bir uchrashuv va hatto ayriliq sahnalari ham badiiy jihatdan mukammal tasvirlangan.

#### **Muhabbat va ijtimoiy-ma’naviy kontekst**

Asardagi muhabbat tasviri faqatgina ikki inson o‘rtasidagi munosabat sifatida emas, balki ijtimoiy hayot, urf-odatlar, oilaviy qadriyatlar bilan bog‘liq holda ko‘rsatilgan. Adib muhabbat orqali insoniylik, vafodorlik, o‘zlikni anglash kabi tushunchalarni chuqur ochib beradi.

### **Xulosa**

Ulug‘bek Hamdamning “Sabo va Samandar” romani muhabbatning teran falsafiy mazmunini ochib beruvchi badiiy asarlardan biridir. Asardagi muhabbat tasviri inson qalbining eng nozik va go‘zal tomonlarini yoritadi, uning kuchini, sabr va sadoqat orqali chinakam haqiqatga aylanishini ko‘rsatadi. Ushbu roman muhabbatning nafaqat shaxsiy, balki ma’naviy va ijtimoiy ahamiyatini ham o‘quvchiga yetkazadi.

### **Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati**

1. U.Hamdam. Sabo va Samandar. T.: Sharq. 2007.
2. I. Yoqubov. Mustaqillik davri o‘zbek romanlari poetikasi. Toshkent.: "Nurafshon business", 2021.